

آیزایا برلین. ولادیمیر نابوکوف. ژانت آفاری
رومن رولان. دیوید لاج. دوریس لسینگ
آن سوی بهشت

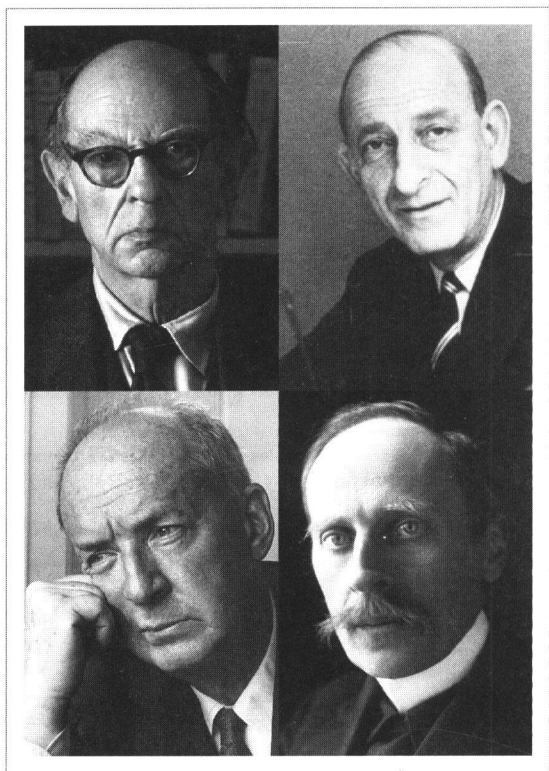
مقاله‌هایی در حوزه سیاست، تاریخ، ادبیات و هنر

گزیده و ترجمه رضا رضایی

فرهنگ جاوید

فرهنگ جاوید

www.farhangejavid.com | تلفن: ۰۲۱۶۶۹۰۶۰۳۱ | ۱۴۱۵۵۵۴۳۱ صندوق پستی:

@farhangejavidpub @farhangejavidpub @farhangejavid

Isaiah Berlin, Vladimir Nabokov, Janet Afary,
That Side of Paradise: A Collection of Articles on Politics, History, Literature, Art,
Selected and translated by Reza Rezaei,
Farhange Javid Publishing, 2020.

آن سوی بهشت: مقاله‌هایی در حوزه سیاست، تاریخ، ادبیات، هنر

آیزایا برلین، ولادیمیر نابوکوف، ژانت آفاری و دیگران

مجموعه فرهنگ و علوم انسانی

مدیر هنری و طراح جلد: محمد باقر جاوید

دبیر مجموعه: علیرضا جاوید

صفحه آرا: احمد جاوید

ناشر: انتشارات فرهنگ جاوید

چاپ اول: ۱۳۹۹

تعداد: ۷۰۰ نسخه

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ تومان

© کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات فرهنگ جاوید محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن چه جزئی چه کلی (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

Reza, Rezaei, 1956- . گردآورنده و مترجم. رضا، ۱۳۳۵ -

آن سوی بهشت، آیزایا برلین، ولادیمیر نابوکوف، ژانت آفاری و دیگران. گزیده و ترجمه رضا رضایی.

تهران: فرهنگ جاوید، ۱۳۹۹.

۶۹۵ ص. (مجموعه فرهنگ و علوم انسانی)

ISBN: 978-600-8209-95-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۰۹-۹۵-۹

That Side of Paradise

عنوان اصلی:

۱. جستار ۲. سیاست ۳. تاریخ ۴. ادبیات ۵. هنر.

۸۰۸/۸۴ - ۵۸۲۶۱۶۹

PN ۶۱۴۵ ۱۳۹۸

۱۳

یادداشت مترجم

بخش نخست: سیاست و تاریخ

۱۷

رمون آرون و مُزد عقل

تونی جات

۲۹

بقای روشنفکران روس

آیزایا برلین

۳۵

آیزایا برلین؛ خلاف جریان

مارک لیلا

۴۹

آیزایا برلین علیه تک اندیشی

کُری سیدنتاپ

۵۷

تروریسم انقلابی

دنیل بل

۶۵

عشق و پول

ریچارد رورتی

- روسیه: گذار به توسعه نیافتگی
 ۷۳ جیمز پتراس و استیو ویو
 برای آخرین بار: تمدن‌ها
- ۸۹ حمید دباشی
 امپریالیسم فرهنگی در پایان قرن بیستم
- ۱۰۱ جیمز پتراس
 رؤیای جمهوری
- ۱۱۷ سیمون بولیوار
 تاماس پین: سلطنت ستیزی که خواست سلطانی
 را نجات دهد
- ۱۲۱ ژان لسه
 عقاب و ابوالهول: بوناپارت در مصر
- ۱۲۵ محمود حسین
 اروپای مسافران
- ۱۳۳ بریژیت ماسن
 راه دراز آزادی: دربارهٔ صدمین سال الغای بردگی در برزیل
- ۱۴۳ اوزوالدو دا کامارگو
 میراث هزارساله
- ۱۵۳ بطرک جوونالی
 تعمید کیف: هزار سال پیش، ملتی زاده شد
- ۱۶۱ باریس و. راوشنباخ

بخش دوم: ادبیات و اندیشه

- کودکی از دست رفته: دربارهٔ کتاب و سرنوشت
- ۱۶۹ گراهام گرین
 مدرسهٔ روسی من
- ۱۷۷ ولادیمیر نابوکوف

- منزلت بی همتا: دربارهٔ باریس پاسترناک
 ۱۸۹ آیزایا برلین
- ادیب بزرگ روس: دربارهٔ اوسپ ماندلشتام
 ۱۹۹ آیزایا برلین
- آن سوی بهشت: دربارهٔ اسکات فیتزجرالد
 ۲۱۳ لوسی هیوز-هلت
- دیوها و دلبر: دربارهٔ زندگی نامهٔ آخمتووا به قلم روبرتا ریدر
 ۲۱۷ الین فینستین
- دربارهٔ سنت آگروپری
 ۲۲۱ جان کری
- سیررمان انگلیسی
 ۲۲۷ والدو کلازک
- مرگ ادبیات شوروی: آیا ادبیات روس زنده می ماند؟
 ۲۴۳ رازلیند مارش
- تا کجا گفتن: دغدغه‌های نویسنده هنگام نوشتن
 خودزندگی نامه
 ۲۸۵ دوریس لسینگ
- سرچشمه‌های تخیل: نویسندهٔ رگتایم و بیلی باتگیت از
 خاستگاه کتاب‌های سخن می‌گویند
 ۲۹۵ ادگار لارنس دکتروف
- خوسه مارتی، کوبایی همیشه بهار
 ۳۰۳ روبرتو فرناندس رتامار
- میهای امینسکو، شاعر ملی رومانی
 ۳۱۱ سسار باپخو: ندای انقلاب در شعر مدرن
- لیلا بارت
 ۳۱۵ به یاد زنه شار
- ادوار گلیسان
 ۳۱۹

- ۳۲۱ بایرن: شاعر شورشی
 مارک استوری
 شگفت‌انگیز و دوست‌داشتنی
- ۳۲۵ گفت‌وگو با آلیس مونرو
 مکانی برای ناشناس بودن: کارلوس فوننتس از زندگی،
 ادبیات، سیاست و آرامش لندن سخن می‌گوید
- ۳۳۷ ایزابیل هیلتن
 دربارهٔ پنین نابوکوف
- ۳۴۳ مایکل وود
 پنین و نابوکوف
- ۳۵۵ دیوید لاج
 سخنی دربارهٔ قهرمان شطرنج باز نابوکوف
 در دفاع لوژین
- ۳۷۷ رضا رضایی
 دربارهٔ دفاع لوژین نابوکوف
- ۳۸۷ جان آبدایک
 سه شعر از ویلیام باتلر ییتس
- ۳۹۷ عشق رمانتیک
 رضا رضایی
- ۴۰۳
- بخش سوم: هنر و اندیشه
 مقام موسیقی در تاریخ
- ۴۲۳ رومن رولان
 گزارش یک فیلم از پیش‌اعلام شده
- ۴۳۵ میشل سیمان
 جشنوارهٔ شعر و موسیقی سیبلیوس
- ۴۴۷ رضا رضایی

- دیمیتری شوستاکوویچ، دلکک تلخکام: درباره زندگی نامه
شوستاکوویچ به قلم الیزابت ویلسن
۴۵۷ رضارضایی
گفت وگو با آکساندر آسکولدوف
۴۶۳ آکساندر باجان
علم در جهان پست مدرن: سخنرانی یادبود دانکورتن
۴۶۹ جی. ام. پراسنیتز
زیبایی، قداست و حقیقت: فلسفه تمثال
۵۰۵ سرگی س. آورینتسف

بخش چهارم: تاریخ معاصر ایران

- ۵۱۵ آغاز مشروطیت: خلاصه وقایع ایران در سال ۱۲۸۵/۱۹۰۶
گزارش کنسول بریتانیا در تبریز: درباره مراحل پایانی محاصره تبریز
۵۲۵ ای. سی. وراتیسلا
شورش های دهقانی منطقه خزر در زمان انقلاب مشروطیت،
۱۲۸۸-۱۲۸۵/۱۹۰۹-۱۹۰۶
۵۳۷ ژانت آفاری
سید جمال واعظ و روزنامه الجمال
۵۷۷ اصغر فتحی
نقدی بر تاریخ نگاری متناقض جمهوری گیلان
۵۹۱ ژانت آفاری
سلطنت و دیکتاتوری: بریتانیا و قدرت گرفتن رضاشاه
۱۹۲۱-۱۹۲۶/۱۳۰۰-۱۳۰۵
۶۲۳ مایکل پ. زیرینسکی

یادداشت مترجم

این کتاب گزیده‌ای است از مقاله‌هایی که از سی و چند سال پیش تاکنون به قلم من در مطبوعات منتشر شده‌اند. این مقاله‌ها عمدتاً ترجمه‌اند اما چند مقاله را نیز خودم نوشته‌ام (هم در فهرست و هم در ابتدای خود مقاله‌ها نام نویسنده آمده است). گردآوری مقاله‌ها و انتشار گزیده‌ای از آن‌ها پیشنهاد علیرضا جاوید (مدیر انتشارات فرهنگ جاوید) بود. این کار البته وقت‌گیر بود و مستلزم جست‌وجو در آرشیوها، دوست جوانم مهران موسوی، در این مرحله از کار کمک کرد و سپس بازخوانی اولیه متن‌ها و یکدست کردن شیوه نگارش و اعمال اصلاحات ضروری را انجام داد، و من همین‌جا از او تشکر می‌کنم.

در جریان کار، که مقاله‌ها انتخاب و حروفچینی می‌شدند، مختصری "ویرایش" نیز در متن مقاله‌ها اعمال می‌کردم. این "ویرایش" در حدی نبوده که "اصالت" متن مقاله‌ها خدشه‌دار بشود (زیرا، به هر حال، همه این مطالب مهر و نشان زمان انتشار اولیه را بر خود دارند و می‌بایست "اصالت" شان را حفظ کرد) اما در مواردی، برای تفهیم بهتر مطالب، اصلاحات مختصری در انشای بعضی از جمله‌ها اعمال کرده‌ام.

حجم مقاله‌هایی که گردآوری شدند بیش از دو برابر این بود که می‌بینید.

ما (ناشر و من) در جریان انتخاب یا حذف مقاله‌ها برای انتشار، "فایده" یا "موضوعیت" آن‌ها را برای امروز در نظر گرفتیم. بودند مقاله‌ها و مطالبی که جذابیت‌هایی داشتند اما در این گزیده جای نگرفته‌اند. به‌هرحال، در هر گزینش، چیزهایی به‌رغم میل ما کنار گذاشته می‌شوند.

آنچه از صافی گزینش عبور کرده است شامل مقاله‌هایی در حوزه‌های گوناگون ادبی، سیاسی، تاریخی و هنری است. تقسیم‌بندی این مقاله‌ها نیز کار ساده‌ای نبود، زیرا در بسیاری از آن‌ها همپوشانی‌های موضوعی به چشم می‌خورد و تصمیم‌گیری دربارهٔ تقسیم‌بندی مقاله‌ها مشکل می‌شد. مثلاً در مقاله‌ای "ادبی" جنبهٔ "تاریخی" اهمیت می‌یافت، یا در مقاله‌ای "تاریخی" جنبهٔ "هنری" برجسته می‌شد، ضمن این‌که در بیشتر مقاله‌ها جنبهٔ "نظری" غالب بود. از همین‌رو، کل مقاله‌ها را در چهار دستهٔ کلی تقسیم‌بندی کردیم: سیاست و تاریخ، ادبیات و اندیشه، هنر و اندیشه و تاریخ معاصر ایران. افزودن واژهٔ "اندیشه" به تقسیم‌بندی‌ها نشان‌دهندهٔ بار "نظری" یا "تئوریک" بخشی از مقاله‌هاست، گرچه همواره باب مناقشه بر سر معنای مشخص و ملموس این واژه‌ها مفتوح است. خیلی وقت‌ها، در کتاب‌هایی که مجموعه مقاله به حساب می‌آیند، نام یکی از مقاله‌ها را روی کتاب می‌گذارند. ما نیز به این سنت عمل کرده‌ایم و نام کتاب حاضر را از نام یکی از مقاله‌ها ('آن‌سوی بهشت') گرفته‌ایم که تعریضی است به کتاب این‌سوی بهشت اثر اسکات فیتزجرالد.

همهٔ مقاله‌ها برگرفته از مآخذی‌اند که در پانویشت اولین صفحهٔ آن‌ها آورده شده‌اند و من لازم می‌دانم از مدیران نشریه‌هایی که اولین بار این مطالب در صفحات آن‌ها چاپ شده است تشکر کنم، به‌خصوص مجلهٔ نگاه نو و مدیران، علی میرزایی، که بیشترین سهم را در این مجموعه داشته است. نیز ممنونم از احمد جاوید که در جریان این کار پُرحمت و طولانی از هیچ کوششی فروگذار نکرد.

رضا رضایی

تهران، بهار ۱۳۹۹